

de vermindering van de pacht van de inkomende en uitgaande rechten door het verbod op particuliere invoer van textiel in aanmerking, dan kan men met de huidige opbrengst tevreden zijn. [fol. 999] Voor de invordering is naar vermogen zorg gedragen en er is geen kwijtschelding gedaan. Ter vergadering van 24 november is slechts aan de pachter van de korenmolen voor een maand, ofwel voor maar f 1968,- vermindering verleend, wegens schade door stilstand van zijn bedrijf tijdens de uitzonderlijk droge oostmoesson. De gerechtigheid van de waag is bij besluit van 15 en 18 december als gunst voor f 1680,- per maand aan de vier luitenanten van de Chinezen gelaten. De pacht van het passeergeld van de Utrechtse Poort na halfzeven 's avonds, waarvan de opbrengst, volgens besluit van 6 maart 1759, voor het College van Heemraden was, is afgeschaft. Om het zwakke garnizoen zoveel mogelijk te ontzien, is deze poort, zoals vroeger, na zonsondergang gesloten. Volgt De Jonge, Opkomst X, p. 385 r. 4v.b. tot r. 8v.b. [fol. 1000] Om allen die het aangaat, in het bijzonder de gegadigden voor de pacht van de inkomende en uitgaande rechten, op de hoogte te brengen, is op 18 december op voorstel van de gouverneur-generaal besloten om aan iedereen die bij reglement op de toegestane bagage van 1 februari 1760 enige pakken textiel mochten meenemen, de verscheping naar de buitenkantoren of de invoer in Batavia, ten strengste te verbieden, zolang de bestellingen voor Nederland en voor de Aziatische handel niet afgehandeld zijn. De sanctie is verbeurdverklaring van het goed tot de viervoudige waarde. Om het doel te beter te bereiken is het de gezagvoerders van schepen verboden enige textiel, ook geen bestelgoed, aan te voeren. De kantoren die textiel leveren, en de officieren van justitie alhier is bevolen hier scherp op te letten. Bij oogluikend toelaten zullen ze als overtredders van plakaten en naar vereist gestraft worden. De pachter van het recht bij de boom diende in de vergadering van 24 december een verzoekschrift in, [fol. 1001] waarin hij aantoonde dat dit verbod zijn inkomsten met f 48.000,- zou verminderen. Een berekening toonde echter aan dat de winst voor de Compagnie het nadeel van vermindering van de pacht zou overtreffen. Daarom is dit besluit van 18 december gehandhaafd. De pacht van de boom vond gegadigden en leverde tot op heden slechts rsd 770, ofwel f 1848,- per maand minder, op dan het voorafgaande jaar. Om te onderzoeken hoe de afzet van textiel te Batavia te bevorderen is, zal, overeenkomstig het besluit van 24 december 1761 en op voorstel van de gouverneur-generaal, de directeur-generaal bij de rijkste en kundigste kooplieden, zowel Europeanen als inlanders, navragen welke soorten textiel door particulieren zijn aangevoerd en welke ten minste 50 % winst zouden kunnen geven. [fol. 1002] De directeur-generaal moet achter de inkoopsprijzen en alle andere nuttige informatie zien te komen. Zo kunnen er maatregelen ten aanzien van Bengaalse, Coromandelse en Tuticorinse textiel, alsmede voor de doeken uit Surat genomen worden. De directeur-generaal mag daarover ook informatie inwinnen. Volgt De Jonge, Opkomst X, p. 385 r. 9v.b. tot r. 12v.b. De gezagvoerders van de schepen mogen suiker en arak onder de hun toegestane lasten naar de Westerkwartieren vervoeren, zonder dat is vastgesteld hoeveel leggers of canasters per last gerekend moeten worden. Daarom is op 15 december bepaald dat men drie leggers, of tien canasters per last moet rekenen. Om het aandoen van andere havens tegen te gaan, is op 28 augustus bepaald dat gezagvoerders de hun toegestane lasten slechts in de haven van bestemming mogen verkopen. [fol. 1003] Tevens is toen besloten de buitenkantoren te bevelen de schepelingen bij de verkoop aan geen onaangename en ongepermitteerde bepalingen te onderwerpen. Met name is het gezagvoerders verboden op weg naar Surat Malabar aan te doen en naar Kharg Muscat op straffe van terugzending naar Nederland met afgeschreven gage. Te Cochin mag uitsluitend water ingenomen worden zonder aan de lading te komen. De sjahbandar maakt volgens besluit van 17 maart per drie maanden een lijst op van vreemde Europeanen te Batavia. De Engelse brigantijn de Success verscheen in het begin van maart op de rede, en daarna te Bantam, op weg van Madras naar Sumatra's Westkust om naar de Fransen uit te kijken. Het verzoek goederen te mogen verkopen is bij besluit van 3 maart afgewezen, aangezien uit een lijst van de kapitein bleek dat er geschikte smokkelwaar als opium, textiel, kamfer en benzoë aan boord was. Een schip mag alleen water en [fol. 1004] brandhout in-